

Letnica društva Lunder-Adamič, št. 20 SSPZ

Ob sedmih se bo pričel slovenskem narodnem domu, 30-letnica društva Lunder-Adamič, št. 20 SSPZ, kar društvo si je steklo v naši naselbini tako na poslovske pomoči kakor na poslovske kulture in prosvetljenjivih zaslug, ki so vtisnjen pečat licu slovenske naselbine.

Med drugim je znano, da je to dično društvo eno prvo ki je pričelo z razumevanjem ljubeznivo do slovenske govorništvo, ki so jo člani prav dostojno inštruirali.

Danes, ob tridesetletnici letnice društva, omenimo nekaj imen, katerih nosilci so uveljavili na oderskih sloves tega društva: —

Stefan (oba že med pokojni), Armbruster, Perdan, Zofka Birk in drugi.

Drugo je zasnovalo za slovensketnično krasen proziv po pozdravnem govoru nekoga predsednika Mr. Stokela, bo govoril tudi predsednik SSPZ Mr. Kavarič, zatem pa bodo nastopili pevci Samostojne Zarje.

Glavna atrakcija programa bo sijajna komedija "Vaška Venera", o kateri smemo biti uverjeni, da bo podana tako kakor mora biti, za kar nam jamčijo imena igralcev, ki nosijo danes s častjo zastavo Lunder-Adamičevih tradicij: Frank Česen, ga. Josephine Močnik, gđc. Olga Marn, Anton Eppich, Milan Medvešek, ga. Nežka Kalan in gđc. Jennie Dagarin.

Med dejanji igre bodo nastopili s pevskimi točkami društveni člani: Perdan, Rupert, Knause, Perušek in Ozbič, kakor tudi ustanovni člani društva.

Miss Alice Popotnik bo deklamirala deklamacijo, ki jo je spisal Mr. Mirko Kuhel, glavni blagajnik SSPZ.

Med prvim in drugim dejanjem bodo nastopili pevci Soc. Zarje, potem bo pa v prizidku ples in prosta zabava.

Ker je to dično društvo v naselbini splošno priljubljeno, je upati in pričakovati, da se bo slovenska javnost častno odzvala ter s svojo navzočnostjo dostojno počastila vsestransko plodonosno delovanje tega zasluznega društva.

Pogodba med Turčijo, Veliko Britanijo in Francijo je pretresla temelje Evrope

V najhujših škripcih je Italija, ki se ne sme ganiti, temveč samo mirno ždeti, dokler ji bo to sploh mogoče.

ZAKLJUČEK DEBATE O EMBARGU

Administracija pričakuje, da bo debata v ponedeljek zaključena, nakar se bo prešlo na glasovanje.

BERLIN, 20. oktobra. Visoki nacijski krogi z jezo zanikujejo vesti, da bo kancelar Hitler zopet prišel na dan z novimi mirovnimi predlogi ter pravijo, da je Nemčija pobrala in sprejela "rokavico", katero sta ji vrgli Velika Britanija in Francija in da se bo borila do konca.

RIM, 20. oktobra. — Mirno sprejetje vesti o sklenitvi turško - angleško - francoskega pakta, smatrajo inozemski diplomati za nadaljni znak, da bo ostala Italija nevtralna v sedanjih vojni. Znano je, da če je ta pakt komu nevaren, je nevaren v prvi vrsti Italiji, ki bo imela nemudoma Turčijo na vratu, ako prične kolkaj koketirati z Nemčijo.

V Italiji se danes splošno zavedajo, da bi njen vstop v vojno ob strani Nemčije nemudoma naščuval nanjo Turčijo, Grško in Rumunijo, kakor tudi Francijo in Veliko Britanijo. Dalje se Italija tudi zaveda, da je nastal s tem paktom na Balkanu položaj, ki je poln dinamita. Ako se Balkan zaplete v vojno, se bo morala — hočeš, nočeš — tudi Italija, ker je zdaj tudi ona balkanska sila, za kar se ima zahvaliti svoji okupaciji Albanije.

Zavezniki pričakujejo ofenzivo na zapadnem bojišču

Toda če nameravajo Nemci pričeti, se ne smejo obojavljati, ker imajo samo še kakih šest tednov lepega vremena.

LONDON, 20. oktobra. — Angleški vojaški voditelji so izjavili danes časnikarjem, da pričakujejo v kratkem času "resne nemške ofenzive," kajti Nemci imajo zdaj pred Maginotovo črto okoli poldrug milijon mož.

Voditelji so mnenja, da če bo kancelar Hitler zaukazal ofenzivo, bo ta ofenziva na devetdeset milj dolgi fronti, med rekama Reno in Moselo, kjer so se vršili doslej vsi boji med Nemci in Francozi.

Sicer pa je možnost, da nemški vojaški voditelji ponove svoje taktiko iz leta 1914 ter da udarijo skozi eno izmed nevtralnih držav — Belgijo, Nizozemsko ali Švico.

Toda ako Nemci ne prično svoje ofenzive v najkrajšem času, bo morala ta ofenziva izostati do pomladi ali pa bo že v naprej obsojena v totalno izjalovitev, kajti za izvršitev uspešne ofenzive je potrebnih najmanj pet do šest tednov.

S PREKLICEM EMBARGA SI BO OPOMOGLA AMER. INDUSTRIJA

Zavezniki imajo pripravljenih 4 milijarde in 900 milijonov dolarjev za nakup potrebščin v Ameriki.

PREDVSEM BI NAKUPILI LETALA IN MOTORJE

WASHINGTON, 20. oktobra. — Velika Britanija in Francija imata pripravljeno tu ogromno vsoto, 4 milijarde in 900 milijonov dolarjev za nakup vojnih potrebščin, ako bo preklican ameriški embargo.

Angleži imajo v Zedinjenih državah za \$2,328,000,000 dolgoročnih in kratkoročnih kreditov, Francozi pa za \$525,000,000.

Poleg tega je v Zedinjenih državah za \$1,288,000,000 inozemskega zlata, večinoma angleškega in francoskega. Ostali skladi, ki so na razpolago zaveznikom, so tolikšni, da imajo zavezniki tukaj na razpolago skupno vsoto \$1,900,000,000, kateri denar je pripravljen za nakup vojnih potrebščin.

Anglija in Francija nameravata nakupiti v Ameriki v prvi vrsti letala, dele letal in motorje. Velika Britanija in Francija sta pripravljene nemudoma kupiti oziroma dati naročila za 5,750 letal, čim bi bil embargo preklican.

Ako bo embargo preklican, bosta morali Velika Britanija in Francija plačati vse v gotovini, karkoli bosta kupili v Zedinjenih državah.

Ameriška vlada je mnenja, da bi Velika Britanija nakupovala v Zedinjenih državah v prvi vrsti vojne potrebščine in malo drugega blaga, ki se ga potrebuje za splošno uporabo, ker bi jo s tem blagom zalagali dominijski. Tako je na primer angleška vlada že sklenila kontrakte z Avstralijo za nakup vse njene odvisne volne in pšenice.

Zbirka Matije Pogorelca za Muzej je dospela

Včeraj je bila dostavljena Slovenskemu narodnemu domu na St. Clair Ave. zbirka knjig in rokopisov Matije Pogorelca, v osmih zabojih. To je komaj polovico celotne zbirke; v par tednih se pričakuje najmanj osem nadaljnjih zabojev ali več iz drugega kraja, ker on je hranil te dragocenosti v najmanj štirih različnih mestih. Slovenci moramo biti hvaležni možu, ki je zbiral dragocenosti za Muzej, ne da bi vedel, kje bo končno njega stan, in to celih 40 let. Čestitati se mora pa tudi Slovenskemu narodnemu domu, na St. Clair Ave., da je podvzel tozadevne korake, da se bo dragoceno zbirko ohranilo za zgodovino našim potomcem. — O tej prevažni zbirki in o zavednem in nesebičnem narodnjaku Mr. Matiji Pogorelcu bomo še izpregovorili, ko prejmemo nadaljne podatke.

Nov grob

Včeraj je preminil v bolnišnici Janko Kordič, doma iz sela Dane v Mrzelju polju, občina Kalje na Hrvaškem, star 61 let. V Ameriko je prišel pred 40 leti. Bil je član društva sv. Nikolaja št. 21 HBZ. Tu zapušča soprogo Anno, doma iz Zumberaka, 4 sinove Johna, Micka, Thomasa in Paula, dve hčeri, Anno in Mary, sestro Ano Herakovič in brata Nikolaja. Truplo se nahaja v kapeli A. Grdina in Sinovi. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 9. uri iz kapele in v cerkev sv. Nikolaja na E. 36 in Superior Ave., in potem na Calvary pokopališče. Prizadetim naše sožalje!

Igra z Manny Landers

Mr. John Peterka, sin Mr. in Mrs. John Peterka, East 63th St. igra z Manny Lander orkester v Fenway hotelu. Trikrat na teden pa igra preko postaje WHK ob 11:45 uri zvečer.

Svarilo mestni železnici z ozirom na nove avtobuse

Kompanija je naročila šestdeset novih avtobusov, ki bodo stali približno \$575,000.

Vodstvo clevelandске polične železnice je posvarjeno, češ, da če bo postavilo v promet brez avtorizacije mestne zbornice 60 novih avtobusov, ki so naročeni, bo mesto smatralo, da je kompanija prekršila svojo pogodbo z mestom.

Tozadevno svarilo je poslal včeraj vodstvu železnice prožni komisar Edward J. Schweid, in sicer v imenu mestne zbornice in z odobrenjem mestnega law departmenta.

Mestna železnica je naročila pred dvema tednoma 60 novih busov, ki bodo stali približno \$575,000 in pričakuje se, da bodo prvi med njimi izgotovljeni nekako sredi novembra.

Schweid je v svojem pismu kompaniji izjavil, da nima mestna zbornica ničesar proti izboljšanju in moderniziranju transportacijskega sistema, hoče pa imeti natančne podatke o kakovosti teh busov in o njihovi uporabi, do česar je upravičena.

Nov grob

Kakor smo že poročali, je preminila Johana Vintar, stara 65 let. V Clevelandu je bivala 42 let. Doma je bila iz Dolenje vasi pri Ribnici. Soproga Martin ji je umrl pred 22 leti. Tukaj zapušča tri sinove, Martina, Franka in Johna, in tri hčere, Jennie Gerbie, Olga in Frances, vnukinjo in brata Franka Lovzar. Bila je članica društev Sv. Ane, št. 4 SDZ in Jutrnanja zvezda, št. 137 JSKJ. Pogreb pokojne se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob 9. uri v cerkev sv. Vida in na Calvary pokopališče iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda, 6016 St. Clair Ave. Bodi ohranjen blag spomin. Preostalim pa naše sožalje!

Nov grob

Kakor smo že poročali, je preminila Johana Vintar, stara 65 let. V Clevelandu je bivala 42 let. Doma je bila iz Dolenje vasi pri Ribnici. Soproga Martin ji je umrl pred 22 leti. Tukaj zapušča tri sinove, Martina, Franka in Johna, in tri hčere, Jennie Gerbie, Olga in Frances, vnukinjo in brata Franka Lovzar. Bila je članica društev Sv. Ane, št. 4 SDZ in Jutrnanja zvezda, št. 137 JSKJ. Pogreb pokojne se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob 9. uri v cerkev sv. Vida in na Calvary pokopališče iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda, 6016 St. Clair Ave. Bodi ohranjen blag spomin. Preostalim pa naše sožalje!

Sovjetsko vojaštvo je vkorakalo v Estonijo

MOSKVA, 19. oktobra. — Sovjetske čete so danes in včeraj prekoracile mejo Estonije na svojem pohodu proti svojim novim garnizijam v deželi. Vse komunikacije med Estonijo in ostalimi državami, izvzemši Sovjetske Rusije, so bile prekinjene.

V deželi se je pojavilo pereče vprašanje nastanjenja vseh teh sovjetskih vojakov. Danes ni niti misliti na to, da bi se izoliralo sovjetsko vojaštvo od estonskega prebivalstva, kajti vojaštvo bo nastanjeno po privatnih hišah in pri privatnih rodbinah.

Sovjetsko vojaštvo je pripeljalo s seboj velike zaloge komunistične literature, kakor tudi popolnoma opremljeno tiskarno na kolesih, v kateri bodo tiskali dnevnik za sovjetsko vojaštvo.

SEATTLE, 20. oktobra. — Kapetan Alfred Walter, rezervni častnik v ameriški pehoti, je resigniral iz Reserve Officers asociacije, ker je neki tovariš in član asociacije imenoval ameriškega polkovnika Lindbergha "Herr von Lindbergha."

Ta častnik je Rev. E. Raymond Atterbery, vojaški kaplan pri 146. polku artiljerije v državi Washington. Rev. E. R. Atterbery je nedavno govoril o Lindberghovem govoru po radiu ter dejal, da se strinja s stališčem predsednika Roosevelta, da se preklic embargo, čeprav je "Herr von Lindbergh" drugačnih misli.

OBSODBA FRANCOŠKEGA IZDAJALCA

PARIZ, 19. oktobra. — Pred francoskim vojaškim sodiščem se bo vršila razprava proti Francozu Paulu Ferdonetu, ki živi v Stuttgartu, kjer oddaja s tamonje radio postaje v francoščini govore v prid Nemčije in v škodo Francije. Omenjeni bo obsodjen v odsotnosti na smrt.

Smrtna kosa

Danes zjutraj je preminila na svojem domu, 1105 East 71st St. Ana Pristavec. Pogreb se bo vršil iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda. Cas in drugo priobčimo v ponedeljek.

Pozdravi

Iz Havane, Kuba, pošilja pozdrave Mr. Tone Šubelj, znani slovenski operni pevec, ki se nahaja z opero v Hayani.

SESEDE DUHOVNIKA SLOVANSKEGA SRCA

180 narodov, in v svojem narodnem razvitku niso ovirani, kakor vsaj Sovjeti trdijo in se glasi tudi ustava. Ne more biti vse le izmišljeno. Čemu bi se ne mogli pridružiti še drugi, v prvi vrsti vsa slovanska plemena, in Rumuni in Madžari, Litvinci in Estonci in Nemci . . . ako se morejo narodno svobodno razvijati in kulturno po svojih lastnostih in zmožnostih udeleževati, če mu bi se ne počutili zadovoljne?"

Koncert in opereta "Sloge"

Kakor smo že včeraj poročali, bo priredilo jutri pevsko društvo "Sloga" svoj koncert in opereto "Beli telovnik". Prireditelj se bo vršila v Slovenskem narodnem domu in se bo pričela ob treh popoldne.

Po izčrpanem programu bo ples in prosta zabava.

ŽENSKA UMORILA 3 ČLANE RODBINE

NASHVILLE, Tenn., 19. oktobra. — Tukaj so zaprli Mrs. Enoch Baker Wrather Sr., ki je obtožena, da je zastrupila troje članov svoje družine, in sicer svojega 23-letnega sina Enocha Wratherja Jr., 50-letnega svaka Richarda Wratherja in svojega 80-letnega tasta Andrew Johnsona Wratherja. Okrajni pravdnik pravi, da je morila zaradi zavarovalnine in nekkih zemljišč. Ženska tajni dejanje.

V bolnišnici

Mr. Martin Jurešič iz E. 60 in St. Clair Ave., se nahaja v Lakeside bolnišnici, kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Seja

Jutri, 22. oktobra se vrši seja Carniola Tent, 1258, The Maccabees, v navadnih prostorih. Članstvo se prosi, da se polnoštevilno udeleži.

Otvoritev

Je otvoritev novega lepotnega salona pod imenom Beauty Salon na 15302 E. 12th Rd., ki ga lastuje Mrs. J. J. Jurešič, žena Rudy Jelerih. Društvo se prosi, da se polnoštevilno udeleži.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-6312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....\$5.50
za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu za celo leto.....\$6.00
za 6 mesecev.....\$3.25; za 3 mesece.....\$1.60
Za Zedinjene države za celo leto.....\$4.50
za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inosemne države:
za celo leto.....\$8.00 za 6 mesecev.....\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

RAZLIKA V NAZORIH

Pošten in iskren človek je zmerom pripravljen, zreti dejstvom v obličje, pa naj se ta dejstva prikažejo v še tako nelep in neljubi obliki. Značilno svojstvo pogumnega in poštenega človeka je, da prizna svoje morebitne zmotne, ker samo preko ugotovljenih zmot vodi pot do obvladanja samega sebe in preko ukročenega "Jaza" do resničnega napredka.

Vsem diktaturam je svojstveno eno: sredstva jim ubijajo smot, oblast pa življenja. V oboževanju zunanjih uspehov, rekordov in tehnične moči izšolane ljudske mase so po vsem tem oslepljene ter prestavljene v stanje stal opojnega delirija. Te mase potem verujejo, da je njihov firar neki prav poseben firar, ves drugačen od drugih firarjev ter da je nespravljivi smrtni sovražnik vseh ostalih firarjev. Toda notranja identiteta in razvoj stvari sta nujnejša kakor zunanje oboževanje. Notranja identiteta je tista, ki sili k zunanjim zvezam duševno sorodnih državnih oblik proti edinemu sovražniku, ki je vsem firarjem skupen. **Ta sovražnik je zahteva po svobodi in po dostojanstvu človeka.** Tega sovražnika se najprej izkorenini v lastni deželi, in sicer z administrativnim nasiljem, včasih tudi s "procesii". Prihodnja stopnja pa je zunanje politična skupna akcija proti še živčim ostankom teh zahtev po svobodi. In ta skupna akcija prihaja... Religiozni verniki sicer tega ne morejo ali nočejo verjeti, toda mrzla realnost položaja mora uveriti tudi najbolj neverne Tomaže.

Mi smo odločno proti oboževanju te ali one države, pa naj se vrši to oboževanje kjerkoli. Smo proti supremaciji političnega oblastvenega aparata; proti podrejenju vsega ljudstva diktaturi maloštevilnih firarjev, ki si prilasčajo vsevednost in vso modrost; smo proti obsodbi milijonov ljudi v ponižanje regimentiranega dela, in obsojamo ogroževanje onih, ki stoje izven vladne stranke v katerikoli državi, z ječo ali celo s smrtjo. Pred temi grozotami stopijo v ozadje vse pridobitve, ki so bile stečene pod tem ali onim diktatorjem: kje je na primer korist borbe proti nepismenosti, ako oni, ki so se naučili čitati in pisati, smejo čitati in pisati samo to, kar jim diktator dovoli? Kako naj na eni strani povečujemo ljudsko prosveto in izhod iz temine nepismenosti, na drugi strani pa odobravamo diktatorja in cenzuro nad tiskano besedo?!

Naše simpatije do Sovjetske Rusije niso nobena tajnost in naša vera v veliko slovansko Rusijo in njeno pošteno ljudstvo je danes še bolj neomajana kakor je bila kdajkoli prej. Namreč vera v **svobodno Rusijo in v svobodo ruskega naroda!** Pod svobodo razumevamo vse, kar je v tem pojmu zapopadenega: svoboda vere in vesti, svoboda tiska in govora, predvsem pa svoboda vsakega posameznika. Kdor ne veruje v te svobode in ne stremi po izvojevanju gori omenjenih človeških in državljanjskih pravic, je škodljivec vsakega delavskega gibanja in coklja v boju za obrambo demokracije tam, kjer slednja še obstoja.

UREDNIKOVA POŠTA

Spomini 27-letnega člana
dr. Lunder-Adamič ob nje-
ga 30-letnici

Bilo je pred 27 leti, ko sem slišal in tudi čital — v Glasu Svobode, če se ne motim — da se je ustanovilo društvo z imenom dveh narodnih mučnikov, Lunder in Adamič. Stanoval sem takrat pri družini Ulepich na Marble Ave. v Newburghu. Znano mi je bilo tudi, kako sta Lunder in Adamič storila nasilno in nesrečno smrt. Pristopoval sem tudi prvi predstavi igre "Krvava noč v Ljubljani." Vse to sem videl in čital, in to me je prignalo, da sem brez vsakega prigravarjanja zaželel pristopiti k temu pomembljivemu društvu.

Poizvedel sem za tajnika tega društva. Bil je to sedaj že

pokojni Ignac Smuk. Njemu sem povedal, da želim pristopiti k društvu Lunder-Adamič. In še prav dobro se spominjam, kako je bil Nace tega vesel. Močno se je razkoračil in vlekel cigaro, me vprašal to in ono, potem pa me potpal po rami. In šla sva k zdravniku, pa še nekdo drugi je bil, že član, da me je predlagal na seji. To se je zgodilo takoj prihodnjega nedelja. Tako sem ves ponosen postal član tega pomenljivega društva. In še danes z nekakim ponosim izgovarjam njegovo ime.

Ta ponos izhaja iz občutka, da je to društvo ena sama družina, kar je pač vzrok, da se ne morem ne jaz pa tudi marsikateri drug star član ločiti od nje. Nočemo prestopnega lista k drugemu bližnjemu društvu;

nočemo prestopiti. Hočemo ostati pri temu, kjer smo pristopili, kot stare korenine. In večina smo še danes kot bratje. Ako smo se na seji kdaj kaj sporekli, smo kmalu vse pozabili in spet bili društveni bratje. Oh, kako dobro se še spominjam, kako sem iz srca agitiral za novo članstvo, posebno pred 15 leti. In srečnega sem se štel, kadar sem pripeljal novega člana k temu društvu. Pisal sem veliko, posebno v onih letih, ko sem potoval, zraven drugega tudi za Glas Svobode kot njega potovalni zastopnik. Ta list je bil dolgo let glasilo SSPZ. V dopisih s svojega potovanja sem vedno pozdravljal članstvo tega društva ter tako tudi pismeno zanj in za SSPZ agitiral.

Močno se tudi spominjam, kako smo vsi člani in članice delali na naših društvenih prireditvah, posebno pa pri mnogostevilnih igrah, ki jih je društvo v prejšnjih letih predstavljalo. Da, mnogo in različnih iger, burk, veseloiger smo oziroma je to društvo podalo. Tudi se spominjam, kako smo se trudili s kulisami, ki smo jih vse križem prenašali po tistih nekdanjih starih dvoranah, rajniki Birkovi, Knausovi in Grdinovi. Tudi moja malenkost je nekajkrat igrala nekatere male vloge.

Spominjam se še prav dobro, kako je bilo pri igri Lepa Vida. Nastopil sem dobro in odgovarjal kot je bilo treba, kar naenkrat pa sem se nekam zamislil in popolnoma pozabil na vlogo in njeno besedilo. Ves v zadregi sem zini: "To je vse, kar je." Sreča le, da se je to dogodilo prav na koncu igre, ko smo skoraj vsi skupaj nastopili. Prejel sem za to samo milostno kritiko!

Ko se je ustanovilo dramsko društvo Ivan Cankar, je društvo Lunder-Adamič prodalo oziroma prepustilo vse kulise, knjige in kostume temu društvu, ki danes, po dvajsetih letih aktivnosti, še vedno obstoji. Navzroč sem bil tudi na prvi, ustanovni seji dramskega društva Ivan Cankar.

Kar se jaz morem spominjati, so bili najbolj delavni pri dramatikah sledeči: Frank Kovar, rajniki Louis Oražem in Ignac Smuk, John Marn, malo pozneje njegova žena Mary, njeni starši Jakob Švigel in njegova žena Mrs. Švigel, Frank Trebec in njegova rajnika žena Mary, Frank Somrak, prav sprvega Rud. Perdan, Frank Česen, Aug. Groboljšek, Frank Jelerčič, sestri Jelušič in Razinger. In še mnogo drugih, ki se jih ne morem ravno sedaj spomniti. Čast in priznanje njim!

Bratje in sestre društva Lunder-Adamič, sedaj pa se bliža veliki, pomenljivi in častni dan — dan naše 30-letnice, ki se bo obhajala v soboto dne 21. oktobra v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. V Domu, kjer je to društvo delničar v vsoti več kot \$10,000. V tem Domu, kjer to društvo zboruje, odkar so se odprla njihova vrata pa do danes. Pomagamo, damo v vsaki potrebi in pri vsaki priliki, podpiramo vse, kar je dobrega, z denarjem in delavnimi močmi. Tudi svojemu članstvu je pomagalo društvo mnogo, mnogo. Podprlo je boj Tom Mooneyja, se zavzemalo za Sacco in Vanzettija, v tem S. N. Domu, kjer je na stotine in stotine članov in članic delničarjev in delničark.

Bratje in sestre! Ali niste tudi vi ponosni na tako društvo, ki je bilo na delu vsepovsod, ki je koristilo in pomagalo celi naselbini, drugim po Ameriki in tudi v stari domovini? S tisočaki pomagalo v obliki različnih oglasov in programskih knjižnic, koledarjih, darovalo za poplavljenca, razne pogorelce, si-

rote in različne siromake. Ko pomislim na vse to, je gotovo nas vseh članov in članic sveta in bratska dolžnost, da pride-mo na 30-letnico brez godrnjanja in slabe volje. Z radostjo v srcu se zberimo skupaj kot ena velika družina, da se pri pozabljenju naših vsakdanjih nadlog in britkosti malo pomenimo in poveselimo med seboj, kajti 30-let-nice niso vsaki dan.

Tudi druga naša bratska in sestrška društva SSPZ, tudi vas prav prijazno vabim. Saj veste, da društvo Lunder-Adamič je v naselbini in skoraj tudi pri celi SSPZ kot zvezda vodnica, po velikosti in starosti. Da, da trdno

upam in upamo, da boste prišli vsi in vse. Pa prav nič se ne boste kesali.

Kaj pa ostalo občinstvo v Clevelandu in okolici, kakor tudi članstvo drugih organizacij? Vsi pridite na 21. oktobra zvečer. Zakaj ne bi bili tudi vi z nami veseli? Vrata dvorane se odpro ob 6. uri in igra se prične prav točno ob 7. uri. (Pomnite — točno ob 7. uri; nobenega čakanja, ker čas je kratak.) Po igri ples in prosta zabava do 2. ure zjutraj. In več — za jesti oziroma večerjo in tudi za grlo zaliti, bo vse sigurno pripravljeno.

Anton Jankovich

POLITIKA V EUCLIDU

Euclid, O. — Kampanja za župansko mesto ni tako vroča, kot je bilo pričakovati. Prejšnji župan C. Ely je mislil, da Euclidčani komaj čakajo, da zopet kandidira za župana ali zmotil se je, akoravno je Ely začel propagando proti sedanjemu županu. Takoj, ko je Mr. Sims zasedel stol v mestni hiši, sta Elyjev pomagač Mr. Gilson, kateremu še ni potekla njegova doba dveh let, in njegov kolega G. Hamilton, vedno delala in nasprotovala, kar je bilo v njuni moči proti sedanji administraciji. Gilsonov posel je kot auditor in njegova doba poteče s 1. jan. 1940. Vsaj upam, da drugo leto bo šel za svojim rokodelstvom in sicer za urarja. Mr. Sims, časti vreden župan je bil mož beseda in je šel po začrtani poti naprej ter je danes pripoznan kot eden najboljših županov v Ohio. Slovenci smo ponosni na njega. Samo površno pogledimo njegovo delo. Zasluga gre seveda tudi našima dvema slovenskima koncilmanu, ki sta vršila svojo dolžnost popolnno. Pozneje več o koncilmanih. Na lastne oči vidite lepe snažne ceste, poleti in pozimi. Ely je bil celo poletje pokončen ob hodnikih. Odpadki se vedno redno pobirajo. Za našo mladino je napravil igrišča za poleti in pozimi v raznih okoličinah; tega ni bilo prej. V slučaju stavek v tovarnah je on prvi navzoč ter posreduje v prid delavca. Seveda, kakor vsaki človek, ima tudi on nasprotnike in to so večina osebe, katere je kriza ali ne, privedla do brezposelnosti.

V Enakopravnosti ste videli njegovo pojasnilo in jaz mislim da gre vsa čast sedanjemu županu, ker je tako spretno vodil boj v prid davkoplačevalcev. Knjige kažejo, da je bil 1. januarja 1933 skupni dolg mesta Euclida \$5,315,768. Pet let pozneje, 1. jan. 1938, ko je sedanja administracija prevzela vodstvo mesta, smo podedovali od prejšnje administracije \$5,388,460. mestnega dolga. To se pravi, da je v petih letih dolg narasel za \$72,702. Toda na dan 1. jan. 1939, po enem letu današnje administracije se je dolg znižal do \$5,282,212. Plačalo se je \$76,284 na dolg. Na primer, kakšno vpitje je bilo, ko je Mr. Sims imenoval Mr. McMasterja za varnostnega direktorja. Vse se ga je balo da bo po kletih rogovih in kotličke iskal. On ni tega delal in ne bo. On je bil edini kos v tej vlogi. Napravil je disciplino in red v policijskem in ognjegasnem departementu. Ni več pijancev v službi, kakor se je prej dogajalo pod Elyjevo administracijo. Avtomobilisti nimajo nastavljenih pasti po glavnih ulicah in Boulevardu, kar je bilo na dnevnem redu, ko je Ely županil. Marsikateri je plačal veliko kazen in po nedolžnem. Poglejmo malo nazaj, kakšen delavski prijatelj je bil Ely. Delavci so zastavljali za malo večji kos kruha pri

največji tovarni v Euclidu. Prvi dan stavek je bilo nad polovico delavcev zunaj; drugi dan 80%; tretji dan 90%; že skoraj dobljena je bila zmagava delavec in kaj je g. župan Ely napravil? Rabil je vso Euclidsko policijo, da je vozila skebe v tovarno, dan za dnevom. Brutalnost mestne policije je bila na višku in glavni stan skebov je bil na policijski postaji na E. 200 Str. Vse to na stroške davkoplačevalcev. Znano vam je vsem, da je bil Ely glavni importer skebov pri N. Y. C. železnici. Delavski prijatelj, seveda pred volitvami. Ravno isti diktator Ely je takoj, ko se je stavek začel, nabavil večje število stavkolomcev in lopovov, katerim je dal kovinasti znak na prsa in krepelce v roke, da so lažje prete-

NAŠ NARODNI PRAZNIK

Opera — magična beseda za vsakega, ki ljubi petje in glasbo, opera — največji kulturni dogodek.

Kdo bi si upal samo misliti, da bomo Slovenci tu v Ameriki zmorni postaviti na oder spevoigro, kaj šele opero?

Kar smo smatrali nemogoče, se je uresničila, ko se je vpri-zorilo Ivanuschevo opero "Turjaška Rozamunda."

Z Mr. Ivanuschem na čelu je bil začetek storjen in opera dogodek prvega reda.

Z opero "Marto" pa je zbor posegel v repertoar svetovno znanih del. Bilo je dokaj drzno to. Po vpriporitvi pa so bili celo kritiki ameriških listov naravnost vzhičeni vspričo izborne vpriporitve. Kritiki od "Pressa" jo je celo smatral za nepozabni dogodek sezone.

5. novembra vpripori "Zarja" svetovno znano delo, Verdijevo

Iz urada Slov. Dr. Doma

Euclid, O. — Lepa jesenska dneva sta bila v soboto in nedeljo, kakor nalašč za Euclidsko žegnanje. Lepo število oseb je prišlo v Slov. Dr. dom na štruktje, tako da je primanjalo za jesti in piti. Vodstvo doma se lepo zahvaljuje občinstvu za njih poset.

Veliko pripoznanje in hvala gre našim izurjenim kuharicam, ki so občinstvo presenetile z štruktji in drugimi jestvinami. Ta dan bo marsikateremu ostal v spominu, da je jedel v Slov. Dr. domu 15. oktobra 1939 štruktje in sapo kuhane in pečene.

Enako se zahvaljujemo našim natakarkem za njih požrtvovalno delo, kakor tudi strežnicam, ki so stregle občinstvu in sploh vsem, ki ste delali na tej prireditvi. Pripoznavati moramo dati, da kadar Vas kliče Slov. Dr. dom, bodisi za delo ali poset, se v tako lepem številu odzovete. Hvala vsem.

Opomniti moramo, da se servira ribj večerjo vsak petek v klubovih prostorih za člane in njih prijatelje. Pričenši v soboto 21. oktobra se bo serviralo

pali uboge delavce, ko se je šlo za boljše obstanek. Marsikateri oče in mati se še spominjajo svojih malih otrok, ko so lačni, bos, strgani, na kolienih prosili: "Mother, please, give us some bread! We are hungry!" Kje ga bom dobila, moj ljubi otrok, ko ima policijska drhal očeta in ne samo tvojeja — v zaporu. "Why, mother?"... Za zjokati in to je resnica, bil sem zraven, se je bilo ob enakem prizoru Vidite, to je bil tisti dobri gospod Ely! Zapomnite si to, ko greste župana volit! Sedaj ga nekatere osebe slikajo kot usmiljenega brata. Torej, stavko je zlomil, na kar je bil zelo ponosen ter je preko sto delavcev dal na črno listo, da nikdar ne dobe dela več v isti tovarni. Marsikateri dober gospodar je zgubil svojo borno hišico radi njega. Ni bilo dva meseca, ko se je stavka začela preko ceste, tudi velika tovarna. Tudi tam je rabil isto policijsko brutalnost, ali tam se je pa zviti lisjak ujel. Šest let nas je vzelo, da smo ga porazili in sedaj je pešiča Slovencev, kateri tulijo v svet, dajmo Elyja nazaj v mestno hišo, potem bomo imeli vsi dosti dela, fina dela. Pamet! Pamet! Še nikdar, odkar Euclid obstoji ni delalo 28 Slovencev, kakor jih dela sedaj. Cenjeni slovenski volilci, ne dajte se preplašiti od nasprotnikov. Volima za moža, kateri se bori za nas in to je sedanjí župan — Sims.

Chas. Lampe

Prva: "Veš, spoznal sem se na aeroplanu, zaročila sem avtomobilu, poročila pa sem na preoceanem parniku." Druga: "Potem preprosto, da se ločita v strastni balonu."

Moderni zakon. — Morda ne bi bilo lepo, če bi imeli malo nežno stvarico, ki igra na preprogi, veselo krala in se živahno pravi. Ti bi jo vzela v naročje, ljubkovala in se z njo igrala. To bi naju še bolj ljubila. Žena: "Da, drugi moji psiček mora biti majhna."

"Kaj pijete zjutraj?" "Slivovko!" "Koliko?" "Dva frakeljna." "Ali, možakar, kaj kaj takega delati na pralodoc?" "Veste, zjutraj, ko sem vedno tako zbit, da ne čutim, da sem človek, spijem kozarec, sem človek. Potem postane človek žejen, pa tudi voščim kozareček."

NOV OTOČIC NA JUTLANDI
Pred kratkim se je na morja pri Jutlandu otok na površino bore 10000 nih metrov. Otok leži na obale ter ima krožno obliko, sodbi strokovnjakov vulkanskega izvora, zaradi šla na raziskovanje strokovnjakov.

jo z ostalimi zbori mladostnikov in pevki, ter zaključimo romarski program na J. in Holmes Ave. Mislim, da kolikor je mladostnikov tujih narodnosti, to ni poulični, niso vsi imeli pravem času kot bi morali, donelo je preveč glasov, preveč lepo, kot bi človek koval od te številne mladostnikov. Za vse to pa gre učitelju, ki jim vliva življenjsko guma v njih mlada srca, čajo svojo narodnost, li si bodi, na tako lep in nja vreden način. Prihodnjo nedeljo pri- bra ob 7 uri zvečer pri- no ta skupina, to je, pevski zbor Slovenskega v Holmes Ave., veselo obiščete to veselo mladostke ostali med njimi in ke bo končana zadnja črtanega programa. Z vstopnino 25c se njimi zabavali in oban- zali dobro voljo do njih- dejstvom.

pristine kranjske klobase, sveže in suhe. Se vam priporočajo naše kuharice. Odbor.

Veselica mladine

Cleveland, O. — Kadar katera skupina namerava prirediti program večjega obsega ob go-tovih prilikah, se vselej dotični odbor spomni tudi na mladino, da ji program bogati bodisi z deklamacijami, igrami ali pe-tjem.

Zato žanje ta mladina vselej od strani navzočih pristrčno priznanje za svoj trud.

In ko vidimo, da se ta mladina s takšnim veseljem zanima za jezik svojih roditeljev, zakaj bi jim še mi ne dali vzpodbude, kadarkoli se nam nudi prilika za to? Ta mladina je toliko korajžna in ponosna na to, kar zna, da bi jo zažingali tudi na Public Square, vse po vrsti kar jih do sedaj znajo.

Zadnjič so priredili koncert kar na poulični, tako da so potniki kar strmeli od presenečenja, češ, odkod ta mladina pride in kam da gre? In prišli so iz S. N. Doma na St. Clair Ave., kjer so imeli skupno pevsko va-

ŠKRAT

"Poglej no, čarodej, kar spremenil stodimansko kovec v svileni robe." "To ni nič posebnega, žena je, kakor bi mignila menila tisočdinarski v pomladanski plašč."

"Tukaj je prepovedano ti ribe na trnek. Plačati 50 dinarjev kazni."

"Saj ne lovim rib, mo črve plavati."

"Potem morate plačati dinarjev kazni. — Vse vanje brez kopalne oblihe, kaj strogo prepovedano."

Miroslav Malovrh:

V ŠTUDENTOVSKIH ULICAH

LJUBLJANSKA POVEST

Helena se je kmalu vrnila od profesorja in je voziček v kratkem času popravila, da je bil uporaben. Tuja gospa se ji je toliko zahvalila in jo začela prazno izpraševati po njenih razmerah, ni pa z nobeno besedico zanimala, da jo že dolgo pozna. Helena, ki ni še nikdar govorila tako damo, se ni upala prekritično odgovarjati na vsa vprašanja lepe dame. Povedala je, da ima pohabljenega brata, ki prilično iste starosti kakor detek na vozičku in morala se obzirno pojasnjevati, kako detek zdravi in kako ž njim ravnajo.

"To me zelo zanima," je rekla tuja gospa, "in rada bi poizkusila, če bi to in ono ne bilo tako dobro tudi za mojega sina. Jaz sem v takih stvarih malo nerodna in neokretna, da bi kar sam. Kar so vas naučili zdravniki naučili, je moralo biti boljše, nego kar so pred zdravniki odredili za mojega sina. Pač pa bi to mogla storiti moja guvernanta. Kaj, ko bi vam malo počili? Ali naj jo vabim k vam?"

Helena je zardela in ni nič odgovorila. Sramovala se je prišlo na nima časa, da mora iti za denar drugim ljudem, ki bo njen oče jako nevoljen, če pride tuja ženska gledat njeno mizerijo.

Gospa je takoj zapazila, da je Helena v zadregu. Ugotovila je, da bi prišla guvernanta k njej dom, a ker je hotel na ta način, da bi guvernanta zvedela, kako ravnajo Knifici v malim Franekom, je takoj spremenila svoj načrt.

"Morda bi bilo še boljše, če bi hoteli obiskati, gospodična," dejala kar najbolj ljubeznivo, "dobro delo bi storili, če bi pomagali ubogemu detku. Jaz bi vam bila hvaležna. Jaz stanujem v Grogovih ulicah. Le vprašajte za Attems — vsakdo vam bo pokazal k meni. Ali hočete, gospodična?"

Gospa se ni upala te prošnje zavrniti, niti kaj obljubiti. Da ona se bo prav, je vedela. Toda Helena Lici zdaj ni hotela videti tega omahovanja.

"Veste mi roko, ljuba gospodična, pridete že jutri. Kdaj je najljubše, dopoldne ali večer? Pred polutretjo uro, ali ne grem nikdar z do-"

Helena so Heleno spomniti na skrivnostne popoldanske ure lepe profice na Grad

začetku kar najodločneje upr, da bi Helena šla obiskat profico Attems. Toda Helena ga je znala pomiriti, češ, morda prinese to znanje kako korist očetu ali Franeku, in takim argumentom mož ni znal kljubovati ter se je vdal.

IV.

Na las je taka, kakor sem vam jo popisala," je rekla profica Lici zibaje se rahlo na svojem pletenem stolu. "Sicer jo bode pa sami videli. Morda se danes. Neka slutnja mi pravi, da pride danes in moje slutnje me niso še nikoli varale. Ta glava, te oči in ti lasje — čudovito, vam rečem! Telo močno in krepko razvito. Obleka beraška. Ko bi imelo to dekle lepo obleko — knezje in grofje bi se zaradi nje streljali."

"Beži, beži," se je smejal grof Attems, ki je ležal na pleteni zofi in pušil iz debele pipe. "Prav čudim se, da si ti tako navdušena. Navadno imaš jako malo simpatij za ženske."

"Da, to je res, žensk ne maram," je pritrdila profica Lici svojemu možu. "A v tem slučaju sem napravila izjemo. Kaj hočeš, v Ljubljani je tako dolgočasno, da bom še umrla od tega dolgega časa."

Baron Spinetti, ki je sedel kraj male mizice in pušil cigareto, je očitaloče pogledal profico, kakor bi ga bila obdolžila kdo ve česa.

"A kdaj se vendar prikaže ta čudežna krasotica?"

"Saj sem vam že rekla, da najbrže danes," je odgovorila profica. "Pričakujem jo že štiri dni in čudim se, da ni že prišla. A morda misli, da je zahteva dobre vzgoje priti na tako povabilo šele čez nekaj dni. V teh malomeščanskih krogih imajo svojo posebno etiketo in še strožje se je drže, kakor na dvoru."

"Meni se pa zdi, da je sploh ne bo," je dejal grof Attems. "Tako preproste rekle izgubi ves pogum, če pride z visokimi krogi v dotiko."

Grofica tega ni hotela verjeti in je neprestano zatrjevala, da pride Helena gotovo in da jo brez dvoma le kaj posebnega zadržuje.

To se je godilo na prostornem hodniku, ki je spadal k stanovanju grofa Attems. Bilo je v sobah tako vroče, da je grof s svojo ženo po obedu navadno

posedal na hodniku. Tu se je s črno kavo postreglo z nancem, ki so prišli po obedu na partijo pikeja ali whista. Danes je bil edini gost baron Spinetti, ki je posebno pogostoma prihajal, odkar je profica Lici ustavila svoje popoldanske sprehode na Grad.

Ker se za napovedani obisk hčere preprostega kancelista baron Spinetti in grof Attems nista prav nič zanimala, dobro vedo, kako ekscentrična in pristranska je profica Lici, sta se začela pogovarjati o drugih stvareh, o konjih in o vojaki, o pripravljajoči se revoluciji v Italiji in na Ogrskem, o igri in o gledališču.

Grofico Lici so taki pogovori dolgočasili. Naslonila se je na svoj gugaljoči stol, ogledovala si skrbno negovane nohte in se zatopila v svoje misli. Bila je nevoljna, da je prišel baron Spinetti prezgodaj, še predno je šel Attems z doma. Rada bi bila sama z baronom Spinettijem. Ne, ker je želela poslušati njegova ljubezenska zatrevanja. Ta so ji že presedala.

"Poznam ves vaš reportaž ljubezenskih fraz," mu je rekla zadnjikrat, ko je začel ubirati take strune, "a ker vem, da vaše srce ni primeren lokal za nežnejša čustva, vas ne maram poslušati."

Rada pa se je vendar pogovarjala z baronom. To se pravi: prerokala sta se neprestano. A prav ta boj, to kosanje, polno namiganj, ta preprič, ki se je vedno raztegnil do skrajne meje dopustnosti, je delal profico Lici veselje. Bilo ji je v veliko zadoščenje, če je baron Spinetti z vsvo svojo italijansko zvičajnostjo ni mogel ugnati, če ga je spravila v zadregu in ga odločila v trenutku, ko je bil najbolj razdražen in razburjen in bi bil storil vse, če bi jo smel le poljubiti.

To ji je bilo toliko večje zadoščenje, ker je bil črnopoliti italijanski aristokrat tedaj najbolj v modi. Vse ljubljansko ženstvo se je zanj zanimalo in imel bi bil lahko ljubice, kolikor bi jih bil hotel. Občeval je v najrazličnejših rodbinah in z vsemi količkaj veljavnimi damami, a dasi ga je vse opazovalo in zasledovalo, se vendar ni ničesar določnega o njem razvedelo. V onih dnevih, ko je še profi-

ca Lici delala svoje izlete na Grad in ni bilo barona Spinettija v tistih urah nikjer videti, ga je nekoč grof Attems v kazinski kavarni nenadoma vprašal, kod da se potika od dveh popoldne do mraka. Toda barona Spinettija to ni spravilo v zadregu.

"Po mestni periferiji hodim, po tivolskem gozdu, po mestnem logu in po takih krajih."

"Kaj vendar delaš tam," se je začudil grof Attems in ž njim vred se je začudila vsa družba.

"Vrle hčere tega kremenitega naroda navajam na krepstno življenje," je s ciničnim smehom odgovoril baron Spinetti in napravil pogovoru konec s tem, da je poklical karte. Kadar so bile karte na mizi, tedaj je bilo konec tudi najzanimivejšemu pogovoru med takratno ljubljansko aristokracijo.

Baron Spinetti je torej sedel na hodniku pri Attemsovih in pušil cigareto za cigareto, ježil profico Lici na poseben način, s tem namreč, da je njenega dolgočasnega in lenega soproga kar najbolj zabaval. Grof Attems je ljubil ljudi, ki so mu znali zanimivo pripovedovati mične stvari, ne da bi bilo treba njemu kaj govoriti. Grofica Lici je sedela na svojem zibalnem stolu, ogledovala svoje nohte in se jezila, da se njen mož tako do-

Posebnosti pri Godcu

- Veal roll brez kosti 23c
- Pork butts, sveži 19c
- Novo kisló zelje 6c
- Zelnate glave 2c lb.
- Karfijola 10c vsaka
- Salata (Leaf) 5c

Fine prekajene domače klobase

Se priporočamo

B. GODEC
16903 Grovewood Ave.
KENmore 3338

Naprodaj

Hiša z desetimi sobami in garaža, cena samo \$4300. Mora biti prodana zaradi smrti. — Za več pojasnila vprašajte pri

Joseph Globokar
986 East 74th St.
HEnderson 6607

bro počuti, da niti z doma neče. Že je izgubila upanje, da se bo ta dan mogla po svoje zabavati z baronom Spinettijem in že se je hotela odstraniti, ko je na vratih pri stopnicah zapel zvonček. Hišna je koj na to naznanila profici Lici, da želi ž njo govoriti neko tuja gospodična.

(Dalje sledi.)

Jesen je tu

Lahko daste popraviti vaše ograje ali "fence" ali postavimo nove. — Izdelujemo mreže za okna in grete. Pri nas dobite vse, kar se tiče železnine.

L. SPEHEK
1120 East 67 St.
ENDicott 0339

MOŠT NAPRODAJ DANES

- Concord grozdje, sod \$12.00
- Belo grozdje, sod 18.00
- 1/2 Concord, 1/2 belo 15.00
- Sodi od žganja 1.50

JOSEPH COHODAS
1052 East 62nd St.
HEnderson 9309

ALI VAŠ RADIO DOBRO DELUJE?

Strokovnjaško popraviljanje radio aparatov. Pokličite ENdicott 3880 za približni račun. Vse delo garantirano.

ACME HARDWARE
7002 St. Clair Ave.

GROZDJE, MOŠT, SODI

Na razpolago imamo rdeče in belo grozdje, mošt in izvrstne sode. Če pa želite staro belo ali rdeče vino, na drobno in debelo, so cene zmerne in točna postrežba. Se toplo priporočamo za naročila.

JOS. SMOLE JR.
6112 GLASS AVE. zadej
Bonded Winery 191

ENGLISH NEWS

PLAYS WITH MANNY LANDERS

John Peterka, son of Mr. and Mrs. John Peterka of E. 68th street is now playing with Manny Landers at the Fenway Hotel. Three times a week, Monday, Wednesday and Friday at 11:45 p. m. he is on the air on WHK.

Convalescing

Miss Christine Glazar, 15720 Calcutta avenue was operated in Glenville hospital and is now recuperating at home, where her many friends may visit her. We wish her a speedy recovery.

Symphony Orchestra Meets

The Cleveland Symphony Orchestra under the able direction of Dr. Grossman of Western Reserve University, meets every Saturday from 3 p. m. to 6 p. m. at the Recreational Center. The Slejko brothers from out Col-linwood way are playing in this distinguished group.

Išče se

Išče se dekle za hišno delo. Mora ostati čez noč ter kuhati in prati. Plača \$7.50. — Za več pojasnila pokličite CLearwater 3060 J.

ODPRTIJA

Danes je odprtja
WATERLOO GRILL
15815 Waterloo Rd.
katerega lastuje Angey

Postregla vam bo z dobro koško večerjo, dobrim pivom in vinom. — Igrala bo dobra godba za kratek čas. — Prijatelj in znanci so vabljeni, da se udeležijo.

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO ŠE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE REVIJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za 4 mesece \$1

Kdor tekom kampanja pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK
6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Trgovci in obrtniki

Sedaj je čas, da si naročite vaše koledarje za 1940

● Pri nas imamo veliko izbero vseh vrst koledarjev, ki vam bodo gotovo ugajali. Imamo letos posebno lepe vzorce. Izplačalo se vam bo, da si ogledate naše vzorce predno naročite navadne, slabe koledarje od druge družbe.

Obdarite letos vaše odjemalce, ki so vam bili naklonjeni celo leto, s koledarji. Pridite si ogledat vzorce sedaj, ko je zaloga popolna in izbera nenavadno dobra.

Oglasite se v uradu ali pokličite HEnderson 5311 ali 5312, in zastopnik pride k Vam.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue

"PROFESSOR NOODLE"

Dear Professor:
For weeks we shop from morn till late — All sorts of grief we borrow! But will our men appreciate the clothes we'll wear to-morrow?
Mrs. Crepe de Chine

Prof. Noodle

ST. CLAIR CENTER HAS MANY ACTIVITIES THIS SEASON

Variety Show Set for November 9th

The boxing and wrestling room was packed uncomfortably full for the first boxing show of the season on October 5, so it was decided to hold the next free exhibition in the big gymnasium of the Center. It will be held on November 9th. It will consist of boxing, wrestling and weightlifting. Singing and music as side attractions will be added to the show. Only those persons having tickets will be admitted to the show. There should be no excuse in securing these tickets all you have to do is ask Freddie Bozic, wrestling instructor or Johnny Kennedy, boxing tutor at the St. Clair Center.

Center Throws Party

The spirit of Hallowe'en is already inspiring the minds of the staff at St. Clair Recreation Center. The result is a party to be held in the auditorium on Thursday, Oct. 26th, in the afternoon for the children and in the evening for the adults. The invitation is extended to all those on register at the Center. That includes approximately four hundred of our friends and neighbors. For admission slips see the instructor of the class or group in which you participate at the Center.

St. Clair Sinks Clark 121-87

Upholding their reputation as Inter-Center Swim champs the boys and girls from St. Clair Recreation Center sank the Clark Center teams 121-87 last Tuesday evening at the west-side pool. This was the first meet in which both sexes competed. Formerly the girls followed a schedule which differed from that of the boys. St. Clair was represented by the following: Irene Habic, Marion Birk,

Nettie Stanish, Nadaline Zaro, Betty Ann Lynch, Lillian Bonca and Frances Troha. The girls won 47 points. Paul Smith, John Seifchek, Joe Parnchunas, Al Longar, George Borvas, Jim Smith, Cyril Sulak, Ed. Wiersiewski and Al Kratochiv brought in 74 points.

The next meet for the St. Clair team will be on Nov. 8 when they engage the Central Recreation Center tankers.

Ping Pong Tournay in Full Swing

Are any good ping pong players hiding out in the neighborhood? If there are St. Clair Recreation Center wishes they would come and join in the fun. It is now too late to get into the tournament, but junior and senior teams are to be selected about November 1st. These teams are to be of six men each and will represent the Center in Inter-Center competition. As most people now realize, ping pong can give one a real workout, or one may take it easy. So come in and join the ranks of paddlers.

Craft Room Open Every Evening

A revision of the rules now permits the craft room at St. Clair Recreation Center to be open every day, five days a week, to all crafts and arts. This means one may work on his or her project on successive days instead of perhaps only two days a week. Only adults will be permitted in the evening. Those under 17 will be permitted to remain until 7:00 p. m.

L-L. Basketball Meeting

As agreed at the last meeting, the deadline date for team entry is Monday, October 23 at 8:00 p. m. in St. Clair Center. Teams not represented will not be accepted.

Sloga's Fall Concert And Dance

Well, picnicking days are almost over for the current season, but that doesn't mean that you have to stay home doing nothing all through the long winter months. I should say not, with all the concerts, dances and what-have-you in our midst.

One of the many festivities is to be a concert and operetta sponsored by the Singing Society Sloga on Sunday, October 22, that is, tomorrow, at the Slovene National Home on St. Clair Ave. The program is scheduled to start promptly at 3:00 p. m. Price of admission for afternoon and evening is only 40 cents beforehand and 50 cents on the day of the affair. Dancing in the evening will be only 25 cents. After the program, supper will be served for the hungry at the small price of 25 cents a plate. Tickets may be obtained before the concert from Makovec's in the Slovene National Home or from any member of the chorus.

Sloga has at this time prepared a program which is a much bigger and better one than any in the past. There will be several numbers by the entire chorus as well as an octet, quartet, duet and the male chorus.

After this, in the way of entertainment comes the operetta, "Beli Telovnik" or to you and me "The White Vest." In this operetta are included several very jolly songs sung by the male chorus, fairer sex and the entire chorus as well as some wonderful acting by the main characters. Time and space does not permit me to go into full detail here, so why not come out and see for yourself how well our members have prepared to do their part.

So why not all you folks, young and old alike, from Garfield Heights, Maple Heights, Newburgh, West Park and Collinwood, and those from other sections of the city come out on this day and have an enjoyable afternoon and evening with the rest of us. Help us keep the good old Slovene song and language in the limelight. Don't you be the one to stay away and be sorry after it is once too late.

GARDEN OF EDEN DANCE

The Garden of Eden Dance sponsored by the Young Women's Circle 6, branch of the Progressive Women of America holds much in store for those who will attend.

With novel decorations done artistically, with an orchestra, led by Louis Simonic, that rates with the finest of its type and with plenty of attendants to see that your wants are fulfilled, no one should stay away from the Slovene National Home on Saturday, November 4th, 1939.

This being the initial affair of the Young Women's Club, they are most anxious to have you come and enjoy the evening with them.

Admission to the dance is but thirty cents. There will be dancing from 8 till ????. The dates, again, is Saturday, November 4th, 1939.

Maccabees Hallowe'en Dance
Next Friday, October 27th, the Carmiola Tent of the Maccabees will sponsor a Hallowe'en Dance at the Slovene Auditorium. The public is asked to come costumed and masked so that they may be able to contest for the prizes. Admission to this Hallowe'en Dance will be only 25 cents. Frankie Yankovich will play.

So come out and put on your costumes and masks for this big night of merriment, next Friday, October 27th at the Slovene Auditorium.

The program is under the able supervision of our young instructor, Mr. Jack Nagel and his orchestra. For the dance, we have obtained the services of Vic Intihar and His Swing Victrolans. He sure can play for jitterbuggers and also for polka and waltz lovers.

—Joanne M. Gustin

BEROS STUDIO
for fine Photographs
6116 St. Clair Ave.
NEW - MODERN - SPACIOUS
Every Convenience
OPEN SUNDAYS 11-4 p.m.
Tel. ENDicott 0670

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
HENDERSON 5311 - 5312

ENGLISH SECTION

LOUIS JARTZ, Editor

Carries All Official News of Inter-Lodge League

OCTOBER 21, 1939.

DISCOURSE ON DEMOCRACY BY A NOTED LIBERAL

Augustine J. Valentine

(Editor's note: Mr. Valentine, formerly of Strabane, Pa., came to Cleveland to make his home here. He has been active in the labor movement in Pennsylvania, West Virginia, and Ohio.)

Cleveland, which was noted for its own New Deal under the administration of Tom L. Johnson, was honored recently with a visit by Miss Josephine Roche, another New Dealer of the pre-New Deal Era. Miss Roche is a mine owner and Assistant Secretary of the Treasury, of the United States.

She spoke before the Consumers League of Ohio, and like several other militant liberals that I know, made no bones of where she stood when it comes down to "ticklish questions" which others deem wise to skip over, or evade.

"Only as they obtain economic security through industrial democracy can the American workers achieve the political democracy which is their birth right," she said.

An ardent advocate of industrial unionism, even though she is the largest producer of lignite coal in the state of Colorado, she praised the CIO for organizing the workers on a mass scale.

She deplored the lack of political expression by the masses and asserted that only through organization, which would result in economic independence, would the workers be able to give full expression to their wishes at the polls.

Speaking of the disastrous effect of the few advantages enjoyed by the growing generation, she said, "We are building shocking 'human deficits' that will eventually far outweigh the financial deficits of this nation."

Miss Roche acquired control of the Rocky Mountain Fuel Company after the death of her father. Always interested in the well-being of the toilers, she reversed the company's former policy of opposing the union.

In 1927-28, when the rest of

the coal operators were spending millions of dollars to smash the union, she called in the organizers. When asked, shortly after she became "boss," if she would tolerate communists, who were blamed for one of the sporadic strikes, she said, "I know of no communists—all are human beings to me." I wonder if she still feels that way, especially since Stalin gave Hitler the imperialistic green light of go and get it?

During my sojourn in Chicago I was living at Hull House and was introduced to Miss Roche by the late Jane Addams. Because I was a coal miner, Miss Addams was sure we would have something in common as we were both interested in the problems of the coal industry.

I feared her enthusiasm would wane when I informed her that I had been rather aggressive for the interests of the miner's union and that my views were wholly partisan to labor, but this is what she said:

"On the contrary, I am deeply interested in what you tell me of yourself and your experience and I should like very much to discuss with you the problems we are both concerned with."

And later: "I share with you fully your attitude in regard to collective bargaining and union recognition. Our policy is based on this fundamental essential in industry and I am convinced we are going to be able to demonstrate that it is a practical policy which should be adopted by all the coal companies."

But the coal companies did not see it that way; and labor had a tough time of it until the present liberal administration got into power and threw its weight behind the cause of labor.

Today, as mine owner and a public official, Miss Roche feels no differently than she did in the days when she was a social worker. She is still traveling around the country, telling labor that it can achieve its aims only through organization—industrial and political.

BOOKS

Books dealing with the contemporary situation in Europe and with the countries involved in the present war are of especial significance right now. Memorial Branch Library at 325 East 156 street has a good collection of such books, among which the following may be mentioned:

Armstrong, Hitler's Reich; Buell, New Government in Europe; Buell, Poland, Key to Europe; Carter, Why Meddle in Europe?; Corsi, Poland, Land of the White Eagle; Dean, Soviet Russia; Denby, Europe Rehearsed; Dodd, Through Embassy Eyes; Dorf, Europe at the Crossroads; Fodor, Plot and Counterplot in Central Europe; Conditions south of Hitler; Gedye, Betrayal in Central Europe; Austria and Czechoslovakia; Goslin, Changing Governments Amid New Social Problems; Grzesinski, Inside Germany; Gunther, Inside Europe; Henri, Hitler Over Europe; Hitler, Mein Kampf; Hoover, Germany Enters the Third Reich; Jackson, Europe Since the War; Jackson, Post-war World: 1918-1934; Levine, Stalin; Ludecke, I knew Hitler; Monroe, The Mediterranean in Politics; Mann, Escape to Life; Mussolini, My Autobiography; Powell, Thunder Over Europe; Roberts, House That Hitler Built; Schuman, Germany Since 1918; Shean, Not Peace But a Sword; Summers, Dictatorship Versus Democracies; Thompson, Let the Record Speak; Waln, Reaching for the Stars.

Their son Adolph is a well known Spartan and the manager of the Spartan 1939 Inter-Lodge champs.

SURPRISE ANNIVERSARY PARTY

Last Saturday evening, Mr. and Mrs. Jehn Jalen of 987 E. 76th street were pleasantly surprised with a Silver Anniversary party arranged by their son and daughter, Adolph and Mary, and a host of friends. The honored parents were completely surprised and their misty eyes could not hide the way they felt about their well wishers. Such appreciation must be deserved. Friends of the family wish the Jalen parents many more contented wedded years together and look forward to a Golden Anniversary for the couple.

Their son Adolph is a well known Spartan and the manager of the Spartan 1939 Inter-Lodge champs.

Third Annual Dance

The Cleveland Slovenes, 14 SDZ, baseball team is sponsoring their third annual dance next Saturday evening, October 28 in the Slovene National Home on St. Clair avenue. Music will be furnished by Frank Yankovich and his orchestra. If you all recall the wonderful time that you had at their last dance, why not make it your point to attend this dance. The admission is only 25c. Refreshments will be plentiful. So until you'll be dancing next Saturday to the tune of Frankie Yankovich's orchestra we'll be saying "Au Revoir."

Outdoorsmen Gun Club

Tuesday, October 31st the Outdoorsmen Gun Club will be sponsoring a Hallowe'en Dance in the Slovene National Home, St. Clair avenue. Frank Yankovich and his orchestra will supply the music to all the dance lovers. Admission only 35c and dancing from 8 p. m. till 1 a. m. Your presence is necessary in order that this dance turns out to be a great success.

Testimonial Dinner
The Yugoslav Progressive Club of Euclid invites the public to the Testimonial Dinner and Dance they are sponsoring in honor of Charles R. Ely at the Slovene Society Home tonight at 7 p. m. John F. Jadrich, president, extends a cordial invitation to all. Reservations can be made by calling Marcus A. Bratel, chairman, KE. 6333.

THIS WEEK

Mrs. Roosevelt, in her column "My Day," tells of an event where she took up the youth question; and tried to present the problems of youth and how youth felt. She admitted that there is hardly a youth question, since problems of youth are related and integrated with the problems of America. The interesting incident she tells is about a French woman who, after the lecture, expressed the fear that our youth is more likely to become communist than fascist. Mrs. Roosevelt disagreed with her opinion since America is putting into effect needed reforms. She feels that the reason France had such a strong Communist element was because France was very slow in instituting needed reforms. Our own opinion of youth is that it has not been given a chance. Oh yes, there are those that say youth has no backbone; but in general it hasn't had a chance. At one time there was work and a calling for many; but it seems that the kids just out of school now-a-days have a very slim chance of getting on.

Fritz Kreisler, the famous violinist, expressed himself regarding the youth problem by saying that the youth has no romanticism. To quote Kreisler: "From the start they are face to face with stern necessities, leaving no time for the foolish little romantic things we did when I was young." The Cleveland Press calls Kreisler's statement an illusion.

There's no illusion about this: jobs are hard to get, and you can't be very happy when society muddles along without being seriously concerned about this problem. Yeah! Yeah! We know that times were always kind of tough on some people. And we know that a certain element of young people are doing well even today; but we also know some youngsters who have not had a decent break ever since they left school; and some of these are so disappointed that they've become demoralized. To do nothing about it, but muddle through, is to challenge certain precepts of Christianity and the fundamentals of American government. After all, our government is based on the proposition that all are equal; and that the government is not only of the people, but also, for the people.

Another evidence of Giuseppe's musical talent is given by the following narrative, which occurred when he was only seven years old. He was then assisting a priest in a Mass at the little church of Le Roncole. At the very moment of the elevation of the Host, the harmonies that followed from the organ struck the child as so sweet that he stood motionless in ecstasy. "Water," said the priest to the acolyte; and the latter evidently not heeding him, the demand was repeated, still no reply. "Water," said the priest the third time, kicking the child so brutally that he fell headlong down the steps of the altar, knocked his head against the floor and was brought unconscious into the sacristy.

Father Carlo became interested in the boy's musical inclination and engaged the local church organist to give the boy music lessons. At the end of the year, the organist made a declaration to the effect that the pupil had learned all that the teacher could impart, and thereupon resigned his position as the boy's teacher.

SNPJ Ladies Bowling League

The young ladies of the SNPJ bowl every Sunday afternoon at 1:30 p. m. at the St. Clair-Eddy Alleys. The Strugglers No. 1 team leads the league with a total of ten wins and two losses; the Comrades No. 2 team is second with 8 wins and 4 losses; the other teams trail in this order: Comrades No. 3, Strugglers No. 2, Comrades No. 1. The Loyalite girls are at the bottom of the list.

Anna Golob is the young lady with the highest individual average with 140; Mollie Knapp is right on her heels with 137 as an average. Anna Kerzinski, Ann Snider and Theresa Dolsak follow the list.

Jean Knapp of the Comrades has the highest individual bowling score with a pin total of 193. Anna Golob is second with 184.

Bunco Girls Dance

Tonight, the Bunco Girls stage their fourth annual dance at Teeno's Twilight Ballroom, located at 6021 St. Clair avenue. The delightful music of the Melody Club Orchestra, formerly with the Twilight Nite Club on Lake Shore Boulevard, has been obtained for dance lovers. A novelty feature of the dance will be a prize waltz contest.

The Bunco Girls invite all clubs to participate in making this dance a great success. Refreshments will be served. A jolly good time is assured you by the club members which include Miss Agnes Modic, Frances Augustine, Gertrude Kacar, Frances, Ann and Mary Breskvar, Mrs. Jean Margo, Mrs. Rita Avon and Frances Germ.

More English News on Page 3

Betsy Ross Dance Tonight

Tonight at the Slovene Workmen's Home, the Betsy Ross lodge of the SSCU will present its 12th Anniversary Dance. For, this gala affair, the lodge has engaged the popular Frankie Yankovich's orchestra.

Admission to the dance is only 35 cents. Dancing begins at 8 and lasts till ??? Refreshments will be provided by the entertainment committee and they know how to serve the public well.

Lunder-Adamic 30th Anniversary Celebration Tonight

The lodge Lunder-Adamic celebrating its 30th anniversary tonight with a play, "The large Venus," and a dance, led by Johnnie Pecon's band, giving the swinging. The comic play, "The large Venus," has an excellent cast and some of our best character players are participating in the farce. Curtain rises at 7 in the evening!

THIS MAN VERDI

A Little Story of the Great Opera Master

Giuseppe Verdi was born over a century ago, on October 10th, 1813, in a little village of Le Roncole in northern Italy. Unlike many musicians who pass their infancy and childhood among artistic surroundings, Verdi's musical genius had to fight for its development against many difficulties. His father, Carlo Verdi, was a small merchant who provided for his family with the petty trade the village afforded.

Giuseppe, though good and obedient, was rather a melancholy boy; one thing only, we are told, could rouse him from his habitual indifference, and that was the occasional passing through the village of a grinding organ; to the child who in after years was to afford an inexhaustible repertory to those instruments for half a century all over the world, this was irresistible attraction. This slight hint of his musical aptitude must have been accompanied by others which the traditions of Le Roncole have not transmitted to us, since we know that even in his childhood the boy possessed a spinet, a small harpsichord.

Another evidence of Giuseppe's musical talent is given by the following narrative, which occurred when he was only seven years old. He was then assisting a priest in a Mass at the little church of Le Roncole. At the very moment of the elevation of the Host, the harmonies that followed from the organ struck the child as so sweet that he stood motionless in ecstasy. "Water," said the priest to the acolyte; and the latter evidently not heeding him, the demand was repeated, still no reply. "Water," said the priest the third time, kicking the child so brutally that he fell headlong down the steps of the altar, knocked his head against the floor and was brought unconscious into the sacristy.

Father Carlo became interested in the boy's musical inclination and engaged the local church organist to give the boy music lessons. At the end of the year, the organist made a declaration to the effect that the pupil had learned all that the teacher could impart, and thereupon resigned his position as the boy's teacher.

The villagers became aware of Verdi's musical ability. There was a taking of sides as to what the boy should do. Some insisted that Verdi had great ability, and that the boy should pursue music as his vocation; while the village priest admonished Giuseppe to give up the idea of becoming a musician, but the boy was headstrong. Once when the church organist failed to attend the services, the priest was induced to let the boy play the church organ. The Mass over, the priest sent for him. "Whose music did you play?" asked the puzzled priest, "it was a most beautiful thing." "Why," timidly answered the boy, "I had no music, and I was playing extempore, just as I felt." "Ah! indeed," rejoined the priest, "Well, I am a fool and you cannot do better than study music."

It was readily evident that the village promised to be too narrow a field for the talented youth. Friends of music who had faith in the boy had him sent to the great city of music, Milan. At the city the boy tried to enter the city's famed conservatory of music; but was rejected as one who had no special aptitude. The boy was driven by his faith. A friendly conductor took the eighteen year-old boy over, and taught and developed his musical training. This time he was refused admission as a church organist in the church of Le Roncole by his rivals; but he was not downhearted about it because he felt that he had a greater mission in life.

He began to write music. Though he had only a few means, the young composer married and had two children born to this union. Life was very promising, but then, tragedy set in. His two children died, then shortly following, his wife contracted a serious, violent brain disease, and died. The proud father and hand was all alone in the world. Verdi was lonesome and sorrowful. He would give up composing. But then one day a friend begged the melancholy man to read a libretto. Verdi declined; but the friend insisted that he should take the libretto home and read it. Verdi's manuscript on the table, he at it, and went to bed.

Something in the libretto cited him so that he had picked up and read it thoroughly. He avidly devoured it; it roused his mind all night, and the morning he gladdened his friend by telling him that he would undertake the work.

Verdi's long and successful operatic career began. He wrote "Rigoletto," "Il Trovatore," "La Traviata," and many others that will never be forgotten as long as the race inhabits the earth.

There are a lot of old men who think that at an age that they are old and used, but then this man Verdi, some of his best operas were others are sunning and warming their lives away as the sun reaches the horizon. Verdi produced his "Otello," "Falstaff"; and at 83 he wrote a ripe old age in the month of January, 1901.

This is a brief story of a man who wrote the great classic, "Il Trovatore," which will be performed at the Slovene Auditorium on November 11. The Independent Zaria presents an excellent performance.

RECEIVE HONOR PIN

The following are some of the students at Collinwood School who recently received highest scholastic honors: Dolence, Florence Durn, Vidmar, Frank Cebul, and Bert Ryavec. Miss Durn is also president of the year's Student Council. They will receive an honor pin at the end of the semester.

4th Anniversary Dance

The Juvenile Chorus of the Avenue is celebrating its fourth anniversary by giving a dance in the Slovene National Home on Holmes avenue.

Johnny Pecon and his orchestra will furnish the music. Admission is only 25c. A grand time is in store for all. Mary Klum.

BUKOVNI

Photographic Studio
762 EAST 185th ST.
KENmore 1166

12th Anniversary Dance

OF

BETSY ROSS, No. 186 SSCU
Saturday evening, OCTOBER 21st, 1939

IN SLOVENE WORKMEN'S HOME, — Waterloo Rd.
Music by Frank Yankovich and his orchestra
Admission 35c Dancing from 8 p.m. till ?? in main hall